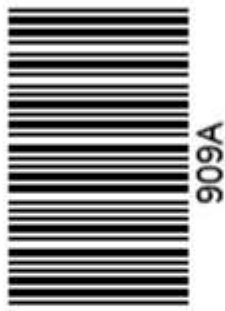

کد کنترل

909

A

909A

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)

صبح جمعه

۱۳۹۸/۳/۲۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۳۹۸

مجموعه الهیات و معارف اسلامی - ادیان - کد (۱۱۱۴)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۷۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۳۰	۱	۳۰
۲	زبان عربی	۲۰	۳۱	۵۰
۳	ادیان و مذاهب	۳۵	۵۱	۸۵
۴	تصوف و عرفان	۲۵	۸۶	۱۱۰
۵	تاریخ اسلام	۳۰	۱۱۱	۱۴۰
۶	فرهنگ و تمدن اسلامی	۳۰	۱۴۱	۱۷۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا متخلین برابر مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی):

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

- 1- Animal husbandry is the branch of agriculture ----- with animals that are raised for meat, fiber, milk, eggs, or other products.
1) handled   2) concerned   3) included   4) interfered
- 2- Named by Portuguese explorer Ferdinand Magellan, who believed it to be free of ----- storms, the Pacific Ocean is not, in fact, so pacific.
1) violent   2) distant   3) temporary   4) pointless
- 3- Animal rights is not just a philosophy—it is a social movement that ----- society's traditional view that all nonhuman animals exist solely for human use.
1) asserts   2) magnifies   3) distinguishes   4) challenges
- 4- If people can raise enough fish on farms, it stands to ----- that they will be less inclined to hunt them from the sea.
1) logic   2) rationality   3) reason   4) attention
- 5- The programmer ----- an analogy between the human brain and the computer.
1) drew   2) bore   3) took   4) put
- 6- The ----- of the editor's comments made us think that he hadn't really read the manuscript.
1) intensity   2) ignorance   3) tolerance   4) superficiality
- 7- The two boys tried to sound ----- at the police station, but they weren't really sorry that they had herded the sheep into Mr. Ingersoll's house.
1) resistant   2) impatient   3) regretful   4) indifferent
- 8- Though he spoke for over an hour, the lecturer was completely ----- and the students had no idea what he was talking about.
1) solitary   2) inarticulate   3) curious   4) effortless
- 9- For years no one could make this particular therapy work in animals larger than rodents, but now two research groups have demonstrated its ----- in dogs.
1) efficacy   2) restriction   3) sympathy   4) vulnerability

- 10- The African elephant has become the object of one of the biggest, broadest international efforts yet ----- to turn a threatened species off the road to extinction.
- 1) intruded   2) explored   3) mounted   4) compensated

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Scientists first recognized the value of the practice more than 60 years ago, when they found that rats (11) ----- a low-calorie diet lived longer on average than free-feeding rats and (12) ----- incidence of conditions that become increasingly common in old age. (13) -----, some of the treated animals survived longer than the oldest-living animals in the control group, (14) ----- that the maximum life span (the oldest attainable age), (15) ----- merely the average life span, increased.

- 11- 1) were fed   2) which they fed   3) fed   4) feeding
- 12- 1) had a reduced   2) they reduced
3) were reduced   4) that it reduced
- 13- 1) Although   2) While   3) What is more   4) So that
- 14- 1) meant   2) which means   3) means   4) it means
- 15- 1) no   2) nor   3) neither   4) not

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

Much of the religious life of Arctic people focused on the animals. They believed that animals, like people, had souls. Hunters performed rituals addressed to the souls of the slain animals. Some scholars think that they were giving the souls of the animals gifts so that they would be happy and return again. Especially important for most Arctic peoples were rituals for slain bears. They treated the bear as an honored guest and carefully disposed of its bones. The Inuit in Alaska treated whales in a similar way.

Arctic peoples believed that there were many spirits in nature, not just the souls of animals and people. Some spirits connected with features of the landscape, such as mountains and lakes. Arctic peoples often believed that special spirits controlled animal life. Each species had its own protector; in addition, a special protector, whom modern scholars sometimes call the Master or Mistress of Animals, had charge of

many animal species. A good example of such a protector is Sedna, whom the Inuit thought of as the mistress of sea animals. Many Arctic peoples also assigned a special role, such as the role of creator, to the Sun, the Moon, or both.

People everywhere in the region had the same kind of religious leader, the shaman. Some shamans inherited their positions; others received them as a result of special experiences that they had. Shamans were healers. They often healed by traveling to the realm of spirits as the Arctic peoples thought, trying to bring back the soul that had left the sick person. In addition to healing, shamans performed hunting and fishing rituals, helped people find objects that they had lost, and performed funerals. They had relationships with special animals, such as birds or fish, who helped them do these things.

It is hard to know to what extent any of these practices continue today. Many seem to have disappeared completely, but occasionally researchers find that some people continue a practice that was thought to have vanished. In the territories of the former Soviet Union, people preserved some traditional religious practices as a way to resist unwanted pressure from outsiders.

16- What does the passage primarily discuss?

- 1) The belief that animals have souls
- 2) The role of shamans in the lives of Arctic people
- 3) Past religious beliefs and practices of Arctic peoples
- 4) The relationship between spirits in nature and the religious life of the Inuit

17- According to paragraph 1, Arctic people -----.

- 1) offered whales food
- 2) treated slain bears with respect
- 3) loved animals and never killed them
- 4) conducted rituals before hunting animals

18- According to paragraph 2, Sedna -----.

- 1) lived in the sea
- 2) had charge of all arctic animals
- 3) was thought to be the creator of sea animals
- 4) was considered to be the protector of sea animals

19- Which of the following is NOT mentioned in the passage about shamans?

- 1) They performed rituals.
- 2) They were hunters and gatherers.
- 3) They got help from some animals to do things.
- 4) They were the religious leaders of Arctic peoples.

20- Why does the passage mention the territories of the former Soviet Union in paragraph 4?

- 1) To name the area where Arctic people used to live
- 2) To discuss why they have not preserved religious practices
- 3) To explain how they were under foreign pressure for decades
- 4) To illustrate that its people kept some of their traditional practices alive

PASSAGE 2:

The 'arif desires the Real (God) not for the sake of something else, and he values nothing above his knowledge of the Real, and his worship of Him is because He is worthy of worship and it is a worthy way of relating himself to Him; it is not out of desire (for rewards) or fear (of chastisement).

The meaning of this is that in terms of his aims the 'arif is a muwahhid. He seeks only God, yet his desire of God is not on account of His gifts in this world or in the Hereafter. Were such to be the case, the real object of his desire would be the gifts, God being only the preliminary means by which the desired gifts are sought. In such a case, in reality, the final object of worship and desire would be one's own self; for the purpose of seeking those gifts is the pleasure of the self.

However, the 'arif desires whatever he desires for the sake of God. When he desires the gifts of God he does so because they are from Him, and are His favours. They represent His Grace and Magnanimity. So, while the non-'arif seeks God for the sake of His gifts, the 'arif seeks the gifts of God for the sake of God.

Here the question may arise, if the 'arif does not seek God for the sake of anything, then why does he worship Him? Is it not true that every act of worship must have a purpose? Ibn Sina's passage contains the answer. He states that the goal and motivation of the 'arif's worship is one of two things. One is the inherent worthiness of the Worshipped to be worshipped, meaning that one worships God simply because He is worthy of worship. It is rather like someone who upon noticing some admirable qualities in a person or a thing praises that person or thing. If asked what motivated him to utter such praise, or of what benefit was it to him, he will reply that he sought no benefit from his praise, but simply saw that person or thing as being genuinely deserving of praise. This is true of the praise accorded to the heroes or the champions of each and every field.

21- According to paragraph 1, worshiping God out of desire for rewards or fear of chastisement -----.

- 1) is not what the 'arif does
- 2) is a worthy way of worship
- 3) is similar to what businessmen do
- 4) is not an acceptable way of relating to God

- 22- All of the following are true according to the passage EXCEPT -----.
- 1) the 'arif never desires the gifts of God
  - 2) the 'arif seeks God for the sake of God
  - 3) the rewards represent God's Grace for the 'arif
  - 4) when the real goal is the gifts, one is ultimately after the pleasure of the self
- 23- Why does the author mention Ibn Sina in the passage?
- 1) To show how people desire God for the sake of rewards
  - 2) To discuss the summary of his passage
  - 3) To refer to him to answer a question
  - 4) To praise his opinions about 'irfan
- 24- The word "genuinely" in paragraph 4 is closest in meaning to -----.
- 1) scarcely
  - 2) really
  - 3) certainly
  - 4) conventionally
- 25- The passage will probably continue with -----.
- 1) showing why worship must have a goal
  - 2) describing the qualities of the gifts of God
  - 3) discussing why some people become heroes and champions
  - 4) explaining the second objective and motivation of the 'arif's worship according to Ibn Sina

PASSAGE 3:

Dreams have been thought to have spiritual importance in many traditions. It seemed natural to think that figures appearing in those mysterious nighttime adventures might be gods or spirits of ancestors, and that their words or stories might bear divine messages. The ability to interpret dreams rightly was also a divine gift. In the biblical book of Genesis, Joseph was able to win his freedom from prison by rightly predicting the fate of two fellow-prisoners from their dreams, and then foretelling the seven good years and seven lean years on the basis of pharaoh's dream. In the New testament another Joseph, the spouse of Mary the mother of Jesus, was told by an Angel in a dream that her child was conceived by the Holy Ghost, and later was warned in the same way to take the infant to Egypt and avoid the wrath of Herod. The Greeks and Romans also considered dreams to be messages from the gods, though they recognized they were not always reliable. Penelope, in a famous passage in *The Odyssey*, said that there are two gates through which dreams pass: the gate of ivory, whose dreams are deceitful, and the gate of horn, whose dreams are true. The ancients, like the Chinese more recently, would also practice incubation or sleeping in a temple in order to receive advice from a god through a dream. Christianity has sometimes seen dreams as a means of divine revelation, but has also recognized that demons can tempt the

26- In many traditions, one was considered to have a divine gift if he -----.

- 1) had mysterious dreams
- 2) could correctly interpret dreams
- 3) appeared in dreams after his death
- 4) could communicate with gods or spirits in his dreams

27- According to the passage, how did Joseph in the New testament avoid the wrath of Herod?

- 1) By interpreting pharaoh's dream
- 2) By warning Mary to go to Egypt
- 3) By acting according to a warning he received in a dream
- 4) By realizing that Jesus was conceived by the Holy Ghost

28- The word "they" in the passage refers to -----.

- 1) Greeks and Romans
- 2) messages
- 3) dreams
- 4) gods

29- It can be inferred that Penelope -----.

- 1) believed that all dreams are unreliable
- 2) had the ability to interpret dreams rightly
- 3) considered some dreams to be misleading
- 4) used horn and ivory to evaluate the dreams of kings

30- By comparing this world to a dream, Buddhist literature regards this world as -----.

- 1) empty and passing
- 2) attractive and exciting
- 3) mysterious and frightening
- 4) having revelations of truth

■ ■ عَيْنَ الْأَصْحَ وَالْأَقْ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۳۱-۳۸)

۳۱- ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ؟ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ، قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا...﴾:

(۱) همانا کسانی که ملائکه آنان را می‌میرانند درحالی که به خود ظلم کرده‌اند، بدانان می‌گویند چگونه بوده‌اید؟ می‌گویند در زمین مستضعف بودیم، پس می‌گویند آیا زمین خدا وسیع نبوده است که در آن مهاجرت کنید ...

(۲) همانا کسانی که فرشتگان جانشان را گرفته‌اند در حینی که مظلوم واقع شده بودند، به آنها می‌گویند در چه حالی هستید؟ گویند ما در سرزمین خود مستضعف بودیم، گویند مگر زمین خداوند وسیع نیست که بتوانید در آن هجرت کنید!

(۳) قطعاً آنان که در حال ستم‌دیده بودن، ملائکه آنان را می‌میرانند همان وقت به آنها می‌گویند چگونه هستید؟ پاسخ می‌دهند در روی زمین از ستم‌دیدگان بودیم، پس به آنها می‌گویند آیا زمین خدا گسترده نیست که در آن هجرت کنید ...

(۴) همانا آنان که در حالی فرشتگان جانشان را ستانده‌اند که ستم‌دیده بودند، به آنها گفتند در چه حالی هستید؟ گویند ما در سرزمین خود از ستم‌دیدگان بودیم. گویند آیا مگر زمین خداوند گسترده نبود تا بتوانید در آن مهاجرت کنید ....

۳۲- «كُنْ أَنْسَ مَا تَكُونُ بِالْذَّنْيَا أَحْذَرْ مَا تَكُونُ مِنْهَا، فَإِنَّ صَاحِبَهَا كَلَّمَاطُ مَنْ فِيهَا إِلَى سُرُورِ أَشْخَصَتُهُ عَنْهُ إِلَى مُحْذُورٍ، أَوْ إِلَى إِيْنَاسٍ أَزَالَتْهُ عَنْهُ إِلَى إِيْحَاشٍ!»:

(۱) آن وقت که به دنیا سخت دل‌بسته‌ای از آن بیشتر حذر کن، چه دلبسته به دنیا هرچه بیشتر به سرور و خوشی اطمینان یابد بیشتر بطرف مشکلات برده می‌شود، و هرچه به خوشی آن بیشتر تکیه کند بیشتر او را بسمت وحشت و هراس می‌برد!

(۲) آنگاه که به دنیا بیشتر انس گرفته‌ای بیشتر از آن برحذر باش، زیرا دنیادار هرگاه در آن به خوشی و سروری مطمئن شود او را بسمت تلخکامی می‌برد، و هرگاه به انس گرفتن بدان اطمینان یابد او را بطرف وحشت و هراس می‌کشاند!

(۳) همان موقع که انس بیشتری به دنیا گرفته‌ای بیش از پیش از آن حذر کن، چه صاحب دنیا هرچه به خوشی و سرور بیشتر مطمئن شود بیشتر بسمت تلخکامی رانده می‌شود، و هرگاه به خوشی دنیا بیشتر اطمینان یابد، بیش از پیش بسمت وحشت و هراس رانده می‌شود!

(۴) وقتی به دنیا بیشتر انس می‌گیری، بیشتر از آن حذر کن، زیرا اهل دنیا همان موقع که سخت به انس و خوشی دنیا اطمینان یافته‌اند همان موقع بسمت محذورات و مشکلات رانده می‌شوند، و همان وقت که به خوشی دنیا اطمینان یافته‌اند بطرف وحشت کشانده می‌شوند!

۳۳- « أَنْتُمْ عِبَادَ اللَّهِ نَصَبُ أَمْرِهِ وَ نَهْيِهِ وَ حَمَلَةُ دِينِهِ وَ وَحْيِهِ وَ أَمْنَاءُ اللَّهِ عَلَى أَنْفُسِكُمْ وَ بُلْغَاؤُهُ إِلَى الْأُمَمِ! »:

(۱) هان ای بندگان خدا، شما در برابر امر و نهی خدا قرار دارید و حمل‌کنندگان دین و وحی او، و امینان بر خود هستید و مبلغان او برای ملت‌ها!

(۲) هان ای عباد الله، شما نایب پرچمدار اوامر و نواهی او و دربردارندگان دین و وحی خداوندید بر خویشان و رساننده آن هستید به ملت‌ها!

(۳) شما بنده خدا هستید و پرچمدار و نگاهبان اوامر و نواهی و حاملان دین و وحی هستید و امنای او بر خویشان و ابلاغ‌کنندگان وی به امت‌ها!

(۴) شما ای بندگان خدا، نگاهبان و پرچمدار امر و نهی خداوندید و حاملان دین او و وحی او، و امنای خداوندید بر خویشان و مبلغان اوئید بسوی امت‌ها!

۳۴- « مُلْكُ عَلَيْهِمْ رَجُلٌ كَانَ يَدِينُ بِمِلَّةِ الرُّومِ وَ يُسَرُّ ذَلِكَ وَ يُظْهِرُ النَّصْرَانِيَّةَ قَبْلَ أَنْ يَمْلُكَ! »:

(۱) مردی را که به دین مردم روم ایمان داشت فرمانروا کرد، وی قبل از فرمانروا شدن مذهب خویش را پنهان می‌کرد و مسیحیت را آشکار می‌ساخت!

(۲) مردی فرمانروای آنها شد که دینش دین مردم روم بود و پیش از اینکه به پادشاهی برسد از مذهب خویش خوشحال بود و مسیحیت را آشکار می‌ساخت!

(۳) مردی که بر مذهب رومیان بود فرمانروای آنها شد و قبل از اینکه فرمانروا شود این موضوع را پنهان کرده مسیحیت را اظهار می‌کرد!

(۴) مردی که مذهبش مذهب مردم روم بود به پادشاهی رسید، این موضوع او را خوشحال کرد چون قبل از آن پادشاهی مسیحیت را اظهار می‌کرد!

۳۵- « لَهُ هَمٌّ لَا مُنْتَهَى لِكِبَارِهَا وَ هَمَّتْهُ الصَّغَرَى أَجَلَ مِنَ الدَّهْرِ! »:

(۱) ثَمَّة هَمَّة عَظِيمَةٌ لَهُ لَا تَنْتَهِي، وَ هَمَّتْهُ الصَّغِيرَةُ تَعْظُمُ الدَّهْرُ!

(۲) لَهُ قُوَّةٌ عَظِيمَةٌ فِي بَدَايَةِ الْأَعْمَالِ، وَ الدُّنْيَا أَعْظَمُ مِنْ هَمَّتِهِ الْحَقِيرَةِ!

(۳) إِنَّ أَكْبَرَ هَمَّتِهِ هِيَ الَّتِي لَا تَنْتَهِي أَبَدًا، وَ أَصْغَرَ هَمَّتِهِ عَظِيمَةٌ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا!

(۴) هُوَ ذُو هَمٍّ وَ عِزَائِمٍ كَبِيرَةٍ، وَ لَا نِهَآيَةَ لِهَمَّتِهِ الْكَبِيرَةِ، وَ هَمَّتُهُ الصَّغِيرَةُ أَعْظَمُ مِنَ الدَّهْرِ!

۳۶- « وَ كُلٌّ لَهُ فِي أَوَّلِ شُوطِ مَرَحَةٍ وَلَكِنْ يَبِينُ السَّبْقُ فِي آخِرِ الْمَدَى! ». عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْبَيْتِ:

(۱) إِنْ كُنْتَ رِيحًا تَلْقُ إِعْصَارًا! (۲) انْتَهَزُوا الْفُرْصَ قَبْلَ أَنْ تَمُرَّ!

(۳) جَوْجَهُ رَا آخِرَ پَائِيزِ مِی‌شمارند! (۴) پایان شب سیه روز سفید است!

۳۷- « بعضی افراد وجود دارند که هرگاه به شخصی بخاطر بی‌نیازی‌اش حسد ورزند بر کسب مال حریص می‌گردند تا مانند او شوند، و اگر بر علم او حسد ورزند علم می‌آموزند تا شبیه او گردند!»:

(۱) هناك أفراد إذا حسدوا أحداً ليساره حرصوا على كسب المال حتى يصيروا مثله، و إذا حسدوا على علمه تعلموا حتى يضاهوه!

(۲) يوجد بعض الأشخاص لو حسدوا رجلاً لغناه حرصوا في اكتساب الثروة ليصبحوا مثله، و لو حسدوا لعلمه تعلموا ليشابهوه!

(۳) يوجد أفراد لما حسدوا أحداً يسيراً أحرصوا لاكتساب ثروته ليصيروا مثله غنياً، و لما حسدوا علمه تعلموا حتى يشابهوه علماً!

(۴) هناك بعض الأفراد حينما حسدوا شخصاً غنياً حرصوا في كسب المال حتى أصبحوا مثله، و حينما حسدوا في عمله تعلموا ليشتبهوا به!

۳۸- « در جوانی‌اش با دوستان خود که با آنها معاشرت داشت بر سر حفظ کردن یک هزار بیت در یک روز شرط‌بندی می‌کرد!»:

(۱) كان يشترط أصدقاء يصادقهم شباباً على حفظ من الأبيات ألفاً في يوم!

(۲) كان يشترط في شبابه أصدقاء يعاشرهم أن يحفظ ألف بيت في يوم واحد!

(۳) كان يُخاطر رفقاءه الذين يرافقهم و هو شاب أن يحفظ ألف أبيات في يوم!

(۴) كان يُخاطر في حديثه رفقاءه الذين يعاشرهم على حفظ ألف بيت في يوم واحد!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشکیل (۳۹ و ۴۰)

۳۹- عین الخطأ:

(۱) إنَّ هذا المالَ ليسَ لي و لا لك، (۲) و إنما هو فيءٌ للمُسلمين و جَلْبُ أسْياْفِهِم،

(۳) فَإِنْ شَرَكْتَهُمْ فِي حَرْبِهِمْ كَانَ لَكَ مِثْلُ حَظِّهِمْ، (۴) وَ إِلَّا فَجَنَازَةُ أَيْدِيهِمْ لَا تَكُونُ لِغَيْرِ أَقْوَاهِهِمْ!

۴۰- عین الخطأ:

(۱) فَأَمَّا تَأْوِيلُ الْقُرْآنِ وَ حِفْظُ مُشْكِلِهِ وَ مُتَشَابِهِهِ،

(۲) وَ الْمَعْرِفَةُ بِاخْتِلَافِ فَقْهَاءِ الْأَمْصَارِ فَكَانَ مِنْ ابْنِ الْعَمِيدِ فِي أَرْفَعِ دَرَجَةٍ،

(۳) وَ أَعْلَى رُتْبَةٍ، ثُمَّ إِذَا تَرَكَ هَذِهِ الْعُلُومَ،

(۴) وَ أَخَذَ فِي الْهَنْدَسَةِ وَ التَّعَالِيمِ فَلَمْ يَكُنْ يُدَانِيهِ فِيهَا أَحَدًا!

■ ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤١-٤٣)

٤١ - « لَيْتَكَ بَيْنَ زَمِيلَاتِكَ نَاجِحَةً! »:

- (١) بين: ظرف أو مفعول فيه، و متعلّقه شبه فعل « ناجحة » الحال المفردة
- (٢) ناجحة: حال مفردة لعامل معنوي، جاز ذلك لوجود الظرف « بين » في الجملة
- (٣) زميلات: جمع سالم للمؤنث و صفة مشبّهة و هو فعيل بمعنى مفعول، و مضاف إليه
- (٤) ليت: حرف ترجّ و من النواسخ، اسمه ضمير الكاف و خبره محذوف تقديره « تكونين »

٤٢ - « هِيَ الدُّنْيَا تَقُولُ بِمَلَأَ فِيهَا حَذَارٌ حَذَارٌ مِنْ بَطْشِي وَ فَتْكِي! »:

- (١) الدنيا: مفرد مؤنث - مشتق و اسم تفضيل - معرب - مقصور - ممنوع من الصرف / مبتدأ و مرفوع بضمة مقدّرة، و الجملة اسمية و خبر و في محلّ رفع
- (٢) حذار: اسم فعل قياسي على وزن الماضي - غير متصرف - مبني / اسم فعل و فاعله الضمير المستتر، و « حذار » الثانية من باب التوكيد اللفظي
- (٣) هي: اسم غير متصرف - ضمير منفصل مرفوع - معرفة - مبني على الفتح / ضمير قصّة أو شأن، و مرفوع محلاً على الابتداء، و خبره « الدنيا » و الجملة اسمية
- (٤) فتك: جامد و مصدر - صحيح الآخر - منصرف / معطوف و مجرور بكسرة مقدّرة بالتبعية للمعطوف عليه، و ضمير الياء منصوب محلاً على أنّه مفعول به لشبه الفعل « فتك »

٤٣ - « لَا طَيْبَ لِلْعَيْشِ مَا دَامَتِ مَنْعَصَةٌ لَذَاتُهُ بِأَذْكَارِ الْمَوْتِ وَ الْهَرَمِ! »:

- (١) منعصة: مشتق و اسم فاعل (مصدره: تنغيص) و إدغامه جائز، و خبر مفرد و مقدّم للفعل الناقص و منصوب
- (٢) إنكار: جامد و مصدر من باب افتعال و مادّته « ذ ك ر » له إبدال و إدغام، بادّكار: جار و مجرور و متعلّقهما فعل « دامت » الناقص
- (٣) مادامت: من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه « لذات » و خبره « منعصة » و الجملة مصدر مؤوّل بسبب وجود « ما » المصدرية الظرفية، تأويله: مدّة دوامها ...
- (٤) طيب: اسم « لا » النافية للجنس شبه المضاف و معرب و منصوب؛ للعيش: جار و مجرور متعلّقهما محذوف تقديره، « يكون » و شبه الجملة خبر « لا » النافية للجنس

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٤-٥٠)

٤٤ - عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْجَمْعِ:

- (١) أَصْفَرُ ← صُفْرُ / حَمْرَاءُ ← حَمْرَاوَاتُ / أَصَمَّ ← صَمَّ
- (٢) أَحْوَرُ ← حَوْرُ / حَوْرَاءُ ← حَوْرَاوَاتُ / أَكْرَمُ ← أَكْرَامُ
- (٣) شَقْرَاءُ ← شَقْرَاوَاتُ / أَبْكَمُ ← بُكْمُ / أَسْوَدُ ← سُودَانُ
- (٤) أَشْقَرُ ← شُقْرُ / بَيْضَاءُ ← بَيْضُ / أَعْمَى ← عُمَيَانُ

٤٥ - عَيْنُ مَا يَجِبُ إِحْقَاقُ نَوْنِ الْوَقَايَةِ فِي جَمِيعِهَا:

- (١) إِنَّهُمَا لَمْ يَزُورَانِي / إِنَّكُمْ لَنْ تَزُورُونِي / إِنَّهُمْ مَا زَارُونِي!
  - (٢) هُمَا يُكَاتِبَانِنِي / هُوَ كَانَ يَسْأَلُ عَنِّي / أَنْتَ تُكَاتِبِينِنِي!
  - (٣) حَضَرَ الطَّلَبَةُ مَا عَدَانِي / أَتْرَكْنِي وَ شَأْنِي / أَتُرَافِقُونَنِي أَنْتُمْ!
  - (٤) مَا أَحْجُونِي إِلَيْكَ / إِنَّنِي نَاجِحٌ فِي حَيَاتِي / لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَكُمْ!
- ٤٦ - ﴿لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَنْ طَبَقٍ﴾. عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنْ مَعْنَى كَلِمَةِ «عَنْ»:

- (١) الْبَدَلِيَّةُ (٢) الْبَاءُ (٣) الْجَانِبُ (٤) بَعْدُ

٤٧ - «فَكَيْفَ إِذَا مَرَرْتُ بِدَارِ قَوْمٍ وَ جِيرَانٍ لَنَا كَانُوا كِرَامًا!». عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنْ فِعْلِ «كَانَ»:

- (١) زَائِدَةٌ، وَ «كَرَامٌ» نَعْتٌ لِلجِيرَانِ!
- (٢) نَاقِصَةٌ، وَ قَدْ حُذِفَ خَبَرُهَا!
- (٣) تَامَةٌ وَ لَا تَحْتَاجُ إِلَى خَبَرٍ!
- (٤) نَاقِصَةٌ وَ خَبَرُهَا «كَرَامٌ»!

٤٨ - عَيْنُ مَا فِيهِ الطَّلَبُ الْمُحَضُّ:

- (١) نَزَالَ فَأَحْسَنَ إِلَيْكَ!
- (٢) تَوَبَّخَا الْمَسِيءَ فَيَتَأَدَّبَ!
- (٣) حَسَبَكَ الْحَدِيثُ فَيَنَامُ النَّاسُ!
- (٤) أَلَا تَنْزِلُ عِنْدَنَا فَتُصِيبُ خَيْرًا!

٤٩ - عَيْنُ مَا لَا يُمْكِنُ أَنْ يَكُونَ مِنْ بَابِ الْإِخْتِصَاصِ:

- (١) بِكَ اللَّهُ نَرْجُو الْفَضْلَ وَ الْكَرَمَ!
- (٢) إِنِّي أَيُّهَا الْجَنْدِيُّ فِدَاءٌ لِعَقِيدَتِي!
- (٣) بِهِمْ طُلَّابُ الْعِلْمِ يَنْتَقِمُ الْوَطَنُ!
- (٤) نَحْنُ أَنْصَارُ الْحَقِّ لَا نَقُولُ إِلَّا الصَّدَقَ!

٥٠ - عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي النِّعَتِ السَّبَبِيِّ:

- (١) حَضَرَ عِنْدَنَا الضَّيْفُ الْمَهْدَبُ أَخْتَهُ!
- (٢) شَاهَدْتُ الْأَوْلَادَ النَّاشِطَةَ أَخَوَاتِهِمْ!
- (٣) دَخَلَ الْغُرْفَةَ الضَّيْفَانِ الْكَرِيمَانِ أَبَوَاهُمَا!
- (٤) اشْتَرَكْتُ فِي الْمُبَارَاةِ اللَّاعِبَةُ الْمُحَنِّكَةَ مَدْرَبَهَا!

ادیان و مذاهب:

- ۵۱- از نظر بودا، کدام مورد مسئله اصلی انسان است؟
 (۱) شناخت مبدأ هستی
 (۲) اخلاص در انجام وظایف
 (۳) کنترل احساسات و ادراکات
 (۴) موضوعات فلسفی و جهان‌شناختی
- ۵۲- کدام مکتب بودایی سرسپردگی به آمیدا بودا و ذکر او را راه نجات می‌داند؟
 (۱) مادی‌میاکه
 (۲) وجره‌یانه
 (۳) وایبهاشیکه
 (۴) شین‌شوجودو
- ۵۳- کدام مورد در شمار سه رکن آیین بودا نیست؟
 (۱) رنج
 (۲) نیروانه
 (۳) ناپایداری اشیا
 (۴) عدم جوهر ثابت
- ۵۴- در آیین یوگا، ترک محسوسات و مدرکات را چه می‌نامند؟
 (۱) پرتیاهاره
 (۲) پرانه‌یامه
 (۳) دارنا
 (۴) نیامه
- ۵۵- کدام مکتب به آسمانی بودن وداها معتقد است؟
 (۱) ناستیکه
 (۲) ودانته
 (۳) چارواکه
 (۴) آستیکه
- ۵۶- جیمینی، مؤسس مکتب پوروه میمانسا به کدام مورد معتقد است؟
 (۱) وداها ازلی و غیر مخلوق هستند.
 (۲) وظایف شرعی در تحول زمان، دگرگون می‌شوند.
 (۳) روش عقلانی، بهترین روش برای فهم و تفسیر وداها است.
 (۴) وداها معتبر و موثقند، اما نمی‌توان برهمنه‌ها را به‌طور کامل پذیرفت.
- ۵۷- چه کسی بنیادگذار مدراش یبنه بوده است؟
 (۱) یعقوب بن آشر
 (۲) یوحنان بن زکایی
 (۳) یوسف بن نحمان
 (۴) عانان بن داوود
- ۵۸- نظریه‌ای که ذات لایتناهی (این سوف) قبل از خلق جهان آفرینش برای آنکه جایی جهت جهان محدود باز کند، به شکل ارادی خود را منقبض و محدود ساخت، چه نام دارد و متعلق به کیست؟
 (۱) ییحود - اسحاق نابینا
 (۲) تیقون - حییم ویتال
 (۳) صیمصوم - اسحاق لوریا
 (۴) تیفرت یا رحمیم - موسی دلئون
- ۵۹- کدام مورد درخصوص سنت یهود درست است؟
 (۱) به جنبه‌های اخلاقی یهودیت، هلاخا گویند.
 (۲) به هر عمل دینی، میصوا گویند.
 (۳) به احکام دینی، موسار گویند.
 (۴) به کنیسا، بت دین گویند.
- ۶۰- کدام مورد درخصوص یهودا لوی، درست است؟
 (۱) از اندیشمندان قرائیم قرن دوازدهم است.
 (۲) نویسنده کتاب کوزری به زبان عربی است.
 (۳) نویسنده کتاب الحجه و الدلیل فی نصرالدین الدلیل به زبان عربی است.
 (۴) از عالمانی است که درصدد سازش بین تعالیم یهود و فلسفه برآمده است.

- ۶۱- کدام مورد در خصوص «کتاب مردگان»، درست است؟
 (۱) در مصر باستان، نوشته‌ای که با مرده دفن می‌کردند و راهنمای او بوده است.
 (۲) در مصر باستان، نوشته‌ای از زبان فرد مرده که شرح سفر او به جهان آخرت بوده است.
 (۳) در یونان باستان، نوشته‌ای برای متبرک کردن و جاودانه نمودن روان مرده بوده است.
 (۴) در بین‌النهرین باستان، نوشته‌ی دربردارنده‌ی دعاهایی بوده که در بزرگداشت روح مرده، خوانده می‌شده است.
- ۶۲- تصویر زئوس در نمایشنامه اورستیا اثر آشیل چگونه است؟
 (۱) او خدایی رنجور است که پس از مبارزه پرومتهوس با ناکامی و ناامیدی به کناری خزیده و کارها را به معاونانش سپرده است.
 (۲) از احساسات لطیف برخوردار است و رحمت و شفقتی بی‌کران دارد که نمونه‌اش در داستان اودیپ در کولونوس آمده است.
 (۳) اهل انتقام و عذاب کردن بشر گنهکار بوده است ولی پس از مبارزه پرومتهوس، تا حدی اهل شفقت شده است.
 (۴) او تحت‌تأثیر افکار سوفسطایی، زئوس را توهم و خیالی می‌داند که هومر و هزیود ایجاد کرده‌اند.
- ۶۳- کدام مورد در خصوص «توتم پرستی»، درست است؟
 (۱) پرستش ارواح موجودات که دارای روحی نهفته هستند که گاه به خشم می‌آیند و گاه خشنود می‌شوند.
 (۲) اعتقاد به نیرویی روحانی غیبی که اقوام بدوی همگی به آن باور داشته‌اند ولی در هر ناحیه رسومی ویژه داشتند.
 (۳) اسطوره‌ای ساختگی و افسانه‌ای که به مافوق طبیعت ارزش می‌دهند و برای آداب قبیله‌ای نوعی حقانیت ایجاد می‌کنند.
 (۴) اعمالی عمومی است که از مذهب و سحر تأثیر پذیرفته و بر این باور است که برخی نیاکان آدمی به‌صورت برخی جانوران بوده‌اند.
- ۶۴- در قبایل توتونهای باستان، خدای رعد و برق و باران کیست و همسر او کدام است؟
 (۱) لوکی - فریبا
 (۲) اودین - فریگ
 (۳) بالدور - فریگ
 (۴) لوکی - وامپیر
- ۶۵- کدام مورد عنصر دینی مربوط به سرزمین بین‌النهرین نیست؟
 (۱) اوزیریس
 (۲) زیگورات
 (۳) مردوک
 (۴) مانویت
- ۶۶- مارت، چه مقصودی از اصطلاح «جادوی تحول‌یافته» دارد؟
 (۱) جادویی که به قانون علیت نزدیک شده و کاملاً شبه علم شده است.
 (۲) جادویی که نه برای ایجاد نتیجه دلخواه، بلکه صرفاً به‌عنوان کنشی نمادین انجام می‌شود.
 (۳) جادویی که توسط کاهنان و دین یاران انجام می‌شده و از اعمال شمنی به دور بوده است.
 (۴) جادویی که به دین نزدیک شده و با نگرش قدسی دین به کنشی نمادین تبدیل شده است.
- ۶۷- کدام مورد از نظر تایلر، تفاوت میان دین و جادو است؟
 (۱) جادو، مبتنی بر قدرت‌ها و نیروهای غیرشخصی است ولی دین، به هستی‌های روحانی باور دارد.
 (۲) جادو، صورت اولیه دین است و از نابخردی انسان نشأت می‌گیرد ولی دین، با خرد و عقل سروکار دارد.
 (۳) جادو، اعتقاد به نیروها و قدرت‌های شخصی شرور است ولی دین، باور داشت نیروهای خیر فرامادی است.
 (۴) جادو، زمینه‌ای دروغین برای سوءاستفاده کاهنان بوده است ولی دین، بر ایمان عمیق درونی مبتنی است.
- ۶۸- اخناتون، سراینده کهن‌ترین سرود توحیدی در مصر چه کسی بوده است؟
 (۱) فرزند توت عنخ
 (۲) پرستنده‌ی خدای آمون
 (۳) فرزند آمنوتپ دوم
 (۴) پرستنده‌ی خدای هوروس

- ۶۹- در کدام اناجیل، در خصوص کودکی عیسی (ع) سخنی به میان نیامده است؟
 (۱) مرقس و یوحنا (۲) لوقا و مرقس
 (۳) یوحنا و متی (۴) متی و لوقا
- ۷۰- در دین زردشت، فرورانه به کدام معنا و چگونه است؟
 (۱) جشن آفرینش آب است که در میانه تابستان برگزار می‌شود و طی آن، بخش‌هایی از ویسپرد خوانده می‌شود.
 (۲) آداب و تشریفات توبه است که طی ۹ شب متوالی همراه با کنارگیری از دیگران و قرائت گاهان انجام می‌شود.
 (۳) یکی از نمازهای روز است که طی آن، دعای اهنور و اشموهو خوانده می‌شود و ایزد آن ساعت از روز ستایش می‌شود.
 (۴) اعتقادنامه زردشتی است که در یسنه ۱۲ آمده است و با اقرار به پرستش مزدا و پیروزی زردشت و دوری از دئوها شروع می‌شود.
- ۷۱- جشنی که زردشتیان در آن به نوازش حیوانات مفید بی‌آزار می‌پردازند ویژه کدام یک است؟
 (۱) امرتات (۲) وهومنه (۳) اشه وهیشته (۴) هورواتات
- ۷۲- وظیفه اصلی میثره در اوستا کدام است؟
 (۱) فرزند بخشی (۲) یاری‌رسانی (۳) زندگی بخشی (۴) محافظت از پیمان
- ۷۳- در کدام مورد، رابطه «پادشاه - دین» از جهت حمایت و پشتیبانی با سایر موارد متفاوت است؟
 (۱) آشوکا - بودا (۲) داوود - یهودیت
 (۳) کوروش - زردشت (۴) کنستانتین - مسیحیت
- ۷۴- کدام مورد در آیین مانی نقش و اثر نداشته است؟
 (۱) یهودیت (۲) آیین بودایی
 (۳) مسیحیت غنوسی سوریه (۴) فلسفه هلنی یا یونانی
- ۷۵- نهضت اتحاد کلیساهای، محصول کدام عوامل است؟
 (۱) مساعی کلیساهای کاتولیک - اصلاح اعتقاد نامه‌های مسیحی - رشد علوم جدید
 (۲) اندیشه‌های نوارتودکسی - ظهور سوسیالیسم و آثار آن‌ها - ظهور لیبرالیسم سیاسی
 (۳) ظهور نظریه تکامل - عدم قبول اختلاف علم و دین - اعتقاد به تفسیر و تأویل کتاب مقدس
 (۴) تفکرات لیبرال‌های مسیحی - تحولات اوضاع اقتصادی و اجتماعی جهان - تشکیلات علوم جدید
- ۷۶- کدام مورد اندیشه‌های اصلی ناموافقان (نانکونفورمیستها) که از فرقه‌های اصلاح‌طلب مسیحی بودند است؟
 (۱) مقدس شمردن اعتقادنامه‌های مسیحیان، عدم مخالفت با دولت‌ها و عدم مخالفت با تثلیث
 (۲) انتشار مبادی اصولی کفرآمیز، اعتقاد به قداست پاپ و اجتناب از ورود در افواج دولتی
 (۳) نامقدس شمردن اعتقادنامه‌های مسیحیان، مخالفت با دولت‌ها و تثلیث
 (۴) اکتفا به نص صحف عهد جدید، اعتقاد به تأویل و رد تعمیم اطفال
- ۷۷- کلیسای کدام شهر در تاریخ مسیحیت، مرکز یک مذهب در مسیحیت نبوده است؟
 (۱) روم (۲) مسکو (۳) بیت‌الحم (۴) قسطنطنیه
- ۷۸- کدام مورد از تفکرات توماس آکوئیناس است؟
 (۱) انسان با استفاده از عقل خود توان اثبات وجود خداوند را دارد.
 (۲) انسان با استفاده از عقل خود توان اثبات همه آموزه‌های مسیحی را دارد.
 (۳) انسان با استفاده از عقل خود توان اثبات خطا بودن باور به تثلیث را دارد.
 (۴) آنچه از نظر عقل غیر قابل قبول باشد، ممکن است از نظر ایمان قابل قبول باشد.

- ۷۹- از آباء کلیسایی که با آگوستین قدیس بر سر گناه ازلی مناقشه و اختلاف داشت و آن را نمی‌پذیرفت، چه کسی است؟
 (۱) اریگن (۲) پلاگیوس (۳) ائوزیوس (۴) ژوستین شهید
- ۸۰- کدام یک به انجیل ایمان معروف است؟
 (۱) انجیل مریم (۲) انجیل مرقس (۳) انجیل یوحنا (۴) انجیل حقیقت
- ۸۱- کدام مورد قاعده‌ی لی را با فلسفه تائو معادل و همسان می‌دانست؟
 (۱) یانگ جو (۲) منسیوس (۳) هان یو (۴) شون تزو
- ۸۲- کدام یک از حکیمان چینی اصل آزاد گذاشتن مردم و عدم مداخله حکومت در زندگی مردم را راه استقرار صلح و آزادی می‌دانست؟
 (۱) موتزو (۲) لائوتزو (۳) کنفوسیوس (۴) شون تزو
- ۸۳- لی شی چین تائو، کنفوسیوس و بودا را به ترتیب به منزله کدام مورد می‌دانست؟
 (۱) ماه - آسمان - خورشید (۲) خورشید - آسمان - ماه
 (۳) ماه - پنج ستاره - خورشید (۴) خورشید - ماه - پنج ستاره
- ۸۴- در مکتب کنفوسیوس، «اصلاح عناوین» ترکیبی از کاربرد کدام مورد است؟
 (۱) حکمت و عدالت در اخلاق (۲) منطق و حکمت در سیاست
 (۳) حکمت و منطق در اخلاق (۴) منطق و اخلاق در سیاست
- ۸۵- کدام مورد محتوای کتاب «علم بزرگ» یا «تاسوئه» بود؟
 (۱) تعلیم و تربیت اصول شرافت و بزرگواری در روش و رفتار شاهزادگان
 (۲) تحریرات و اقوال قدما و پیروان کنفوسیوس در تبیین عقاید او
 (۳) مجموعه‌ای از کلمات و اقوال کنفوسیوس حکیم
 (۴) ارتباط با نظم و طبیعت جهان و وظایف اخلاقی

تصوف و عرفان:

- ۸۶- انتساب کدام آموزه به کیسانیه، نادرست است؟
 (۱) بداء (۲) تناسخ (۳) مهدویت (۴) علم مستقر امام
- ۸۷- مراد عرفای مسلمان از «تجلی» حق تعالی، کدام مورد نیست؟
 (۱) صدور علی جهان از ذات مطلق حق
 (۲) ظهور و تشان خداوند در مظاهر متکثره
 (۳) آشکارگی حق تعالی در مقیدات و کثرات
 (۴) روند بروز کمالات حضرت حق در تعینات ذاتی، اسمائی و افعالی
- ۸۸- کدام یک از آثار ملامحسن فیض بر شباهت فراوان میان اقوال فلاسفه و صوفیه با قرآن و حدیث اشاره دارد؟
 (۱) صافی (۲) حقایق (۳) الانصاف (۴) المحجة البیضاء
- ۸۹- «مجدوب علی شاه» لقب طریقتی چه کسی می‌باشد و چه کسی آن را به او اعطا کرده است؟
 (۱) حاج محمد خبوشانی - نور علیشاه (۲) حاج میرزا آقاسی - معصوم علیشاه
 (۳) حاج محمدحسن اصفهانی - صفی علیشاه (۴) حاج محمدجعفر کبودرآهنگی - نور علیشاه

- ۹۰- طریقه «سالمیه» از عقاید کلامی کدام عارف در بصره شکل گرفت؟
 (۱) حسن بصری
 (۲) سهل تستری
 (۳) ابوبکر واسطی
 (۴) ابوحامد غزالی
- ۹۱- مقبره معروف به «پیر پالاندوز» در اطراف حرم رضوی (ع)، مربوط به کدام عارف است؟
 (۱) ابونصر سراج طوسی
 (۲) محمدعلی مؤذن خراسانی
 (۳) درویش محمد مقتدی کارندهی
 (۴) سید جلال الدین برزش آبادی
- ۹۲- وفات کدام شخصیت، تقریباً همزمان با حمله چنگیز خان به ایران نبوده است؟
 (۱) عطار نیشابوری
 (۲) نجم الدین کبری
 (۳) مجدالدین بغدادی
 (۴) عین القضاة همدانی
- ۹۳- رابعه، چه تأثیر روشن و مشخصی در حرکت تاریخی تصوف داشته است؟
 (۱) توجه به شریعت را در میان صوفیان عصر خود رواج داد.
 (۲) تأثیری بسزا در رواج مجرد زیستن در میان زنان صوفی داشت.
 (۳) تأثیری مشهود بر تغییر مسیر زهد مبتنی بر خوف و خشیت به معرفت در دالود مبتنی بر عشق الهی داشت.
 (۴) تأثیری بسزا در شکل دهی به آداب سماع داشت، زیرا خود او آوازه خوانی بوده است که از دریچه موسیقی به خانقاه حسن بصری راه یافته بود.
- ۹۴- از نظر قشیری کدام صفت از مبتدیان، از جهت روشنایی قوی تر و از جهت دوام باقی تر است؟
 (۱) طوابع
 (۲) طوارق
 (۳) لوائح
 (۴) لوامع
- ۹۵- از نظر سهل بن عبدالله تستری، آخرین مرتبه توبه کدام است؟
 (۱) انابت
 (۲) استغفار
 (۳) اجابت
 (۴) ندامت
- ۹۶- از نظر غزالی بیت زیر، به کدام مرتبه از مراتب توحید اشاره دارد؟
 «فما الوجه الا واحد غیر انه اذا انت اعددت المرایا تعددا»
 (۱) توحید ایمانی
 (۲) توحید حالی
 (۳) فناء در توحید
 (۴) توحید تحقیقی
- ۹۷- رساله موسوم به مناقب خواجه جهان در قرن دهم، متضمن کدام مطلب است؟
 (۱) ارائه تصویری از احوال قلندران
 (۲) بیان اختلافات صوفیه با حاکمان عصر
 (۳) شرح احوال خواجه جهان از مشایخ طریقت
 (۴) بیان لزوم توسل به شیخ و قطب جهت هدایت معنوی
- ۹۸- هدف شیخ روزبهان بقلی شیرازی از نگارش شرح شطحیات، بیان کدام مضامین بود؟
 (۱) تلفیق مضامین ادبیات عرفانی مشایخ خراسان و بغداد
 (۲) بررسی مفهوم عشق، ولایت و انسان کامل
 (۳) شرح عبارات عرفانی صوفیان منطقه فارس
 (۴) بیان لزوم عدم نفی مکاشفات صدیقان
- ۹۹- ابن عمرو مکی از اقران کدام صوفیان بود و به کدام حال صوفیه تمایل داشت؟
 (۱) سنایی و عطار - سکر
 (۲) جنید و ابوسعید خراز - صحو
 (۳) باباطاهر عریان و عین القضاة - صحو
 (۴) محمد غزالی و ابوالقاسم قشیری - سکر
- ۱۰۰- کتاب «فردوس المرشدیه فی اسرار الصمدیه»، در باب مقامات و مقالات، توسط کدام یک از مشایخ صوفیه نگاشته شده است؟
 (۱) مصلح الدین سعدی
 (۲) ابوعبدالله الخفیف
 (۳) ابواسحق کازرونی
 (۴) روزبهان بقلی شیرازی

- ۱۰۱- کدام مورد در خصوص «خرقه صوفیه»، درست است؟
 (۱) در آن معنی «بیعت» پنهان است.
 (۲) وسیله تحقیر جسم و نفس است.
 (۳) از لوازم ضروری سیر و سلوک عرفانی است.
 (۴) نماد برخورداری از وجهه اجتماعی عالی است.
- ۱۰۲- جامع ترین اثر قدمای صوفیه در باب عقاید، اصول و مبادی تصوف، کدام است؟
 (۱) عوارف المعارف
 (۲) رساله قشیریه
 (۳) کشف المحجوب
 (۴) التعرف لمذهب التصوف
- ۱۰۳- صوفیه طریق سالک مجذوب و طریق مجذوب سالک را به ترتیب چه می خوانند؟
 (۱) مجاهدت - ترقی
 (۲) تدلی - ترقی
 (۳) تدلیس - تدلی
 (۴) ترقی - تدلی
- ۱۰۴- صوفیه خطابه ای را که از جانب حق تعالی باشد، چه می نامند؟
 (۱) الهام
 (۲) وسوسه
 (۳) خواطر
 (۴) هواجس
- ۱۰۵- شارح شیعی آثار ابن عربی کیست؟
 (۱) داوود قیصری
 (۲) سید حیدر آملی
 (۳) صدرالدین قونوی
 (۴) عبدالرزاق کاشانی
- ۱۰۶- چه کسی مؤسس سلسله قلندریه بود؟
 (۱) فخرالدین عراقی
 (۲) اوحالدین کرمانی
 (۳) جمال الدین ساوجی
 (۴) قطب الدین حیدر زاوه ای
- ۱۰۷- تأکید بیش از حد بر کدام مورد، از جانب برخی از صوفیان، موجب پیدایش روحیه ملامتی شد؟
 (۱) توکل
 (۲) محبت
 (۳) معرفت
 (۴) اخلاص
- ۱۰۸- مؤسس فرقه یزیدیه چه کسی بود و با کدام یک از مشایخ تصوف ارتباط داشت؟
 (۱) شیخ عدی بن مسافر - شیخ احمد غزالی
 (۲) جمال الدین ساوجی - لعل شهباز قلندر
 (۳) ابوطاهر کرد - شیخ ابوسعید ابوالخیر
 (۴) ابن یزدانبار - شیخ جنید
- ۱۰۹- در کتاب «شدالازار»، کدام شهر به واسطه کثرت مشایخ «برج اولیاء» خوانده شده است؟
 (۱) بغداد
 (۲) شیراز
 (۳) همدان
 (۴) نیشابور
- ۱۱۰- احوالات شیخ شبلی با کدام یک از قدیسان مسیحی قابل مقایسه است؟
 (۱) آگوستینوس
 (۲) رویسبروک
 (۳) فرانچسکو آسیری
 (۴) پولس رسول

تاریخ اسلام:

- ۱۱۱- پیش از اسلام کدام یک از قبایل عرب مدتی بر شهر مکه مسلط بود؟
 (۱) بنو تمیم
 (۲) بنو ثقیف
 (۳) بنو خزاعه
 (۴) بنو لخم
- ۱۱۲- کدام قبیله در غزوه خندق با قریش متحد بود و در محاصره مدینه شرکت کرد؟
 (۱) غطفان
 (۲) بنی بکر
 (۳) بنی قریظه
 (۴) بنی خزاعه

- ۱۱۳- در کدام مورد ترتیب تاریخی وقایع و غزوات، رعایت شده است؟
 (۱) احد، خندق، خیبر، حدیبیه، مکه، حنین
 (۲) احد، خندق، حدیبیه، خیبر، تبوک، فتح مکه
 (۳) خندق، حدیبیه، خیبر، مکه، فتح مکه، حنین
 (۴) خندق، حدیبیه، مکه، خیبر، دومة الجندل، فتح مکه
- ۱۱۴- موضع و سیاست بنی‌امیه پس از رحلت رسول خدا (ص) در جامعه مدینه و در ارتباط با سه خلیفه اول چه بود؟
 (۱) همسویی سیاسی با رضایت قلبی
 (۲) همسویی سیاسی همراه با اکراه و نارضایی
 (۳) واگرایی اولیه سیاسی با سه خلیفه و همسویی با بنی‌هاشم
 (۴) واگرایی اولیه سیاسی با ابوبکر و همسویی همدلانه سیاسی با دیگر خلفا
- ۱۱۵- نخستین گروهی که در جریان فتح شهرهای ایران، به مسلمانان می‌پیوستند کدام بود؟
 (۱) اهل البیوتات (۲) پیشه‌وران (۳) دبیران (۴) نظامیان
- ۱۱۶- کدام مورد در خصوص نبرد صفین، نادرست است؟
 (۱) نزدیک فرات در جنوب رقه رخ داد.
 (۲) از نتایج ماندگار آن ظهور فرقه خوارج بود.
 (۳) با تحریک طلحه و زبیر در سال ۳۶ هجری واقع شد.
 (۴) با ادعای معاویه به خون‌خواهی عثمان به‌وقوع پیوست.
- ۱۱۷- کدام مورد در خصوص نبرد دیرجماجم، درست است؟
 (۱) درگیری بی‌حاصلی بود میان قتیبة بن مسلم و مهلب بن ابی صفره از سرداران حجاج بن یوسف
 (۲) شورش بود به سرکردگی عبدالرحمن بن محمد بن اشعث در برابر حجاج بن یوسف
 (۳) نبردی بود میان مهلب بن ابی صفره و عبدالرحمن بن اشعث در زمان عبدالملک
 (۴) جنگی بود میان عبدالرحمن بن محمد بن اشعث و خوارج زابلستان
- ۱۱۸- موالی ایرانی در رویدادها و تحولات سیاسی عصر اموی، چه نقشی داشتند؟
 (۱) به قیام‌ها و جنبش‌های ضد عربی و اموی پیوستند.
 (۲) به هواداری شیعیان و گاه خوارج بر ضد امویان برخاستند.
 (۳) با قبایل عرب عدنانی همراه شدند تا از منافع خود دفاع کنند.
 (۴) به هواداری خوارج و گاه شیعه بر ضد گسترش اسلام برخاستند.
- ۱۱۹- کدام فرقه در شهر هاشمیه در برابر منصور عباسی دست به شمشیر برد؟
 (۱) مرجئه به پیشوایی حارث بن سَریج تمیمی (۲) پیروان سنباد از دست پروردگان ابومسلم
 (۳) کیسانیه به زعامت محمد نفس زکّیه (۴) راوندیه، هواداران ابومسلم خراسانی
- ۱۲۰- امیران کدام سلسله، برای تبلیغ مذهب اسماعیلی در آذربایجان بیشتر کوشیدند؟
 (۱) سلاریان (۲) ساجیان (۳) روادیان (۴) شدادیان
- ۱۲۱- لقب کدام گروه در آغاز خلافت عباسیان، ابناءالدوله بود؟
 (۱) خراسانیان حاضر در سپاه (۲) عرب‌های مهاجر به خراسان
 (۳) فرزندان ایرانیان حاضر در سپاه (۴) دیوان‌سالاران ایرانی در دارالخلافه

۱۲۲- کدام مورد در خصوص طاهریان، درست است؟

- (۱) به زبان فارسی و فرهنگ ایرانی کاملاً بی توجه بودند.
- (۲) در نوشته‌های ادبی و آداب‌الملوک‌ها، از آن‌ها به نیکی یاد نشده است.
- (۳) از لحاظ فرهنگی تماماً به تمدن اسلامی - عربی زمان خود تعلق داشتند.
- (۴) پس از تشکیل حکومت مستقل در خراسان، ارتباط خود را با عباسیان قطع کردند.

۱۲۳- از دوره کدام سلطان سلجوقی و در پی کدام واقعه تقسیم قدرت دینی و دنیوی میان خلیفه و سلطان آغاز شد؟

- (۱) طغرل پس از فتح بغداد
- (۲) سنجر پس از تسلط بر همه خراسان
- (۳) آلپ ارسلان پس از فتح ملاذگرد
- (۴) ملکشاه پس از برقراری پیوند سببی با خلیفه

۱۲۴- ماهیت شورش‌های عرب حوف در مصر چه بود؟

- (۱) سیاسی و نظامی
- (۲) دینی و مذهبی
- (۳) اقتصادی
- (۴) قبیله‌ای

۱۲۵- کدام مورد در خصوص حکومت رستمیان، پیش از شکل‌گیری در مغرب ادنی، درست است؟

- (۱) عبدالرحمن بن رستم، بنیانگذار حکومت اباضیان در سال ۱۴۴ هـ در تاورغا سپاه عباسیان را شکست داد.
- (۲) ابوعبیده مسلم بن ابی‌کریمه با تأکید بر اصل شورا در تشکیل حکومت اباضیان رستمی نقش اساسی داشت.
- (۳) منصور خلیفه عباسی برای مقابله با اباضیان سپاه بزرگی را به فرماندهی محمد بن اشعث روانه افریقیه کرد.
- (۴) خاستگاه اصلی رستمیان اباضی در مغرب، برقه بود و در سال ۱۴۱ هـ در تاهرت موفق به تشکیل حکومت شدند.

۱۲۶- اختلاف اساسی قرامطه با فاطمیان مصر چه بود؟

- (۱) مسئله کلامی غیبت یا حضور امام
- (۲) روش محافظه‌کارانه و سازش‌کارانه دولت فاطمی
- (۳) تشکیل حکومت در مغرب و مصر از سوی فاطمیان
- (۴) رفتارهای افراطی قرامطه در برخورد با دیگر فرقه‌های اسلامی

۱۲۷- کدام مورد در خصوص صلاح‌الدین ایوبی، نادرست است؟

- (۱) در سال ۵۷۱ در نبرد قرون حماة بر زنگیان پیروز شد.
- (۲) در سال ۵۶۰ به وزارت عاضد فاطمی رسید.
- (۳) در سال ۵۶۷ خلافت فاطمی را ساقط کرد.
- (۴) در سال ۵۸۹ درگذشت.

۱۲۸- بنی عمار و بنی منقذ، به ترتیب کدام شهرهای شام را در اختیار داشتند؟

- (۱) صیدا - عکا
- (۲) بیروت - صور
- (۳) حلب - عسقلان
- (۴) طرابلس - شیزر

۱۲۹- در کدام مورد، ترتیب و توالی دولت‌های مصر و شام رعایت شده است؟

- (۱) اخشیدیان - طولونیان - فاطمیان - ممالیک - ایوبیان
- (۲) طولونیان - فاطمیان - ایوبیان - ممالیک - اخشیدیان
- (۳) اخشیدیان - فاطمیان - ایوبیان - طولونیان - ممالیک
- (۴) طولونیان - اخشیدیان - فاطمیان - ایوبیان - ممالیک

۱۳۰- کدام مورد حاوی ترتیب و توالی درست نام امرای طولونی در مصر بود؟

- (۱) احمد بن طولون - شیبان - جیش - خمارویه - هارون
- (۲) باکباک - احمد بن طولون - شیبان بن احمد - خمارویه - هارون
- (۳) یارجوخ - احمد بن طولون - خمارویه - شیبان - جیش - هارون
- (۴) احمد بن طولون - خمارویه - جیش بن خمارویه - هارون بن خمارویه

۱۳۱- کدام مورد در خصوص شخصیت و اقدامات «منوسه» در اندلس، درست است؟

- (۱) از گت‌های نومسلمان بود که در قرطبه و ماردة قیام کرد و سرکوب شد.
- (۲) از اطاعت والیان مسلمان سرپیچید و در اشتوریاس اعلام استقلال کرد.
- (۳) با همکاری مسیحیان در شکست مسلمانان در بلاط الشهدا نقش داشت.
- (۴) از والیان مسیحی مسلمانان بود که در قرطبه بر ضد عبدالرحمن داخل قیام کرد.

۱۳۲- کدام مورد در خصوص اقدامات محمد بن ابی عامر در اندلس، نادرست است؟

- (۱) بنای قصر الزاهرة در برابر قصر الزهراء
- (۲) سپردن مناصب حجاب و وزارت به فرزندان خود
- (۳) افزودن قدرت حاکمان محلی و نیمه مستقل ثغور
- (۴) قلع و قمع بزرگان صقالبه و جعفر بن عثمان مصحفی

۱۳۳- پیدایش دولت حفصی در افریقه، معلول کدام یک از حوادث بود؟

- (۱) حملات مکرر و استیلا بنوغانیه بر افریقه
- (۲) دفع حملات نورمان‌ها و مسیحیان در جنگ هشتم صلیبی
- (۳) تهاجم بنی هلال و بنی سلیم به افریقه و شکست موحدون
- (۴) شکست‌های مکرر موحدون در اندلس و عقب‌نشینی به افریقه

۱۳۴- مناسبات سیاسی با ممالیک مصر در دوره کدام یک از ایلخانان، دوستانه بود؟

- (۱) محمد اولجاتیو
- (۲) احمد تکودار
- (۳) محمود غازان
- (۴) آباقا

۱۳۵- کدام مورد در خصوص تیمور، درست است؟

- (۱) بی‌توجه به علما و بزرگان اهل طریقت
- (۲) بی‌بهره از علایق فرهنگی و آراستگی فکری
- (۳) رعایت هم‌زمان قانون عرفی مغولان و شریعت اسلامی
- (۴) خواستار از میان برداشتن همه حکومت‌های کوچک محلی

۱۳۶- سیاست مذهبی کدام پادشاه صفوی، با دیگران متفاوت بود؟

- (۱) عباس اول
- (۲) طهماسب اول
- (۳) شاه سلطان حسین
- (۴) اسماعیل دوم

۱۳۷- در خصوص دولت صفوی، کدام مورد درست است؟

- (۱) در نتیجه تنزل مقام صدر در دوره عباسی، جایگاه مجتهدان برجسته کاهش یافت.
- (۲) تنزل مقام صدارت در دوره عباس اول حکایت از کم رنگ شدن هرچه بیشتر شکل دین سالارانه حکومت داشت.
- (۳) با آنکه چرخس‌ها در ایجاد سوءظن عباس اول نسبت به فرزند ارشدش نقشی نداشتند، عباس شماری از آن‌ها را اعدام کرد.
- (۴) به دلیل درگیری بر سر جانشینی شاه در دوره طهماسب و محمد، عباس اول از گماشتن شاهزادگان صفوی به امارت ولایات خودداری کرد.

- ۱۳۸- کدام مورد، مهم‌ترین امیرنشین ترکمانی پس از فروپاشی سلاجقه روم بود؟
 (۱) قرامان (۲) صاروخان (۳) آیدین (۴) منشاش
- ۱۳۹- کدام مورد از منظر رشید رضا، مشکل عملی برای تجدید خلافت بود؟
 (۱) یافتن خلیفه مناسب و مورد اتفاق
 (۲) یافتن پایتخت مناسب و مورد اتفاق
 (۳) یافتن عالمانی مناسب برای تبیین شریعت اسلام
 (۴) یافتن خلیفه مناسب و انتخاب شهری مناسب برای پایتختی او
- ۱۴۰- مهم‌ترین راه نفوذ و گسترش اسلام در قرون اولیه در شبه قاره هند چه بود؟
 (۱) فتوحات و سکونت سپاهیان مسلمان
 (۲) فعالیت‌های تجاری بازرگانان
 (۳) فعالیت‌های تبلیغی صوفیان
 (۴) تشکیل دولت‌های اسلامی

فرهنگ و تمدن اسلامی:

- ۱۴۱- کدام مورد از زمره اصلاحات اداری و مالی عمر بن عبدالعزیز نیست؟
 (۱) امر به تعطیل غزوات کرد.
 (۲) مقررات مربوط به خراج را تغییر داد.
 (۳) جزیه نومسلمانان را مبدل به زکات کرد.
 (۴) کوچ مردم را از روستا به شهر ممنوع کرد.
- ۱۴۲- کدام یک از درآمدهای مسلمانان از مقوله «فی» به‌شمار نمی‌آید؟
 (۱) اراضی موت و انفال
 (۲) قطایع و خالصجات ملوک
 (۳) غنائم فتوحات
 (۴) آنچه پس از صلح از اهل ذمه اخذ می‌شود.
- ۱۴۳- «خلاصة التجارب» در چه قرن تألیف شده و با کدام اثر طبی اسلامی قابل مقایسه است؟
 (۱) هفتم - قانون ابن سینا
 (۲) دهم - الحاوی رازی
 (۳) هفتم - ذخیره خوارزمشاهی
 (۴) دهم - ذخیره خوارزمشاهی
- ۱۴۴- مهم‌ترین اثر در زمینه «علم النبات» در قرن سوم هجری کدام است؟
 (۱) کتاب الفلاحة ابن وحشیه
 (۲) کتاب النبات ابوحنیفه دینوری
 (۳) ترجمه کتاب الحشائش دیسقوریدس
 (۴) بخش گیاهان دارویی فردوس الحکمه طبری
- ۱۴۵- Liber Regius، عنوان لاتینی کدام اثر طبی اسلامی است؟
 (۱) کامل الصنعة علی بن عباس
 (۲) فردوس الحکمه علی بن ربن طبری
 (۳) قانون ابن سینا
 (۴) الحاوی رازی
- ۱۴۶- کدام مورد، حوزه مطالعاتی مایرهورف در تاریخ علم دوره اسلامی است؟
 (۱) چشم‌پزشکی
 (۲) نجوم
 (۳) کیمیا
 (۴) ریاضیات
- ۱۴۷- در طبقه‌بندی علوم، کدام گروه در ردیف «اصحاب تعالیم» جای ندارند؟
 (۱) اطباء
 (۲) اصحاب حیل
 (۳) منجمین
 (۴) ارثماطیقیین
- ۱۴۸- در کدام اثر پزشکی اسلامی، می‌توان نقاط قوت و ضعف کتاب الحاوی رازی را یافت؟
 (۱) مقاله طب در چهار مقاله عروضی سمرقندی
 (۲) القانون فی الطب ابوعلی سینا
 (۳) ذخیره خوارزمشاهی سید اسماعیل جرجانی
 (۴) کامل الصنعة علی بن عباس مجوسی اهوازی

۱۴۹- کدام عامل در رکود و انحطاط تمدن اسلامی، تأثیری نداشته است؟

- (۱) تعصبات قومی و محلی
(۲) نفوذ و تحرکات اهل کتاب
(۳) کاهش تسامح و تساهل دینی و مذهبی
(۴) چیرگی اهل حدیث بر خردورزی

۱۵۰- کدام مورد در خصوص داروسازی مسلمین، درست است؟

- (۱) ابن ببطار مالقی بیش از ۲۰۰ داروی تازه شناسایی کرد.
(۲) غافقی ترجمه‌ای ماندگار از کتاب دیوسقوریدس عرضه کرد.
(۳) الموجز ابن تلمیذ تلقیق و تکمیل کتاب صیدله بیرونی است.
(۴) الفلاحة النبطية ابن وحشیة رساله‌ای جامع، علمی و دارای ارزش عالی فنی است.

۱۵۱- ابوریحان بیرونی در دربار کدام یک از سلسله‌های شرق جهان اسلام، حضور نداشته؟

- (۱) غزنویان (۲) آل مأمون (۳) سلاجقه (۴) آل عراق

۱۵۲- کدام شرق‌شناس در آثار خود ضمن برکشیدن فرهنگ و تمدن ایران در دوره اسلامی، از مکتب ایرانی سخن گفته است؟

- (۱) چوکسی (۲) هانری کربن (۳) ریچارد فرای (۴) هانری ماسه

۱۵۳- شهر تونس را کدام فاتح مسلمان و در دوره کدام خلیفه بنا کرد؟

- (۱) عقبه بن نافع - عبدالملک
(۲) حسان بن نعمان - عبدالملک
(۳) عقبه بن نافع - معاویه بن ابی سفیان
(۴) حسان بن نعمان - معاویه بن ابی سفیان

۱۵۴- خط نستعلیق در کدام دوره و توسط کدام خطاط ابداع شد؟

- (۱) تیموری - یاقوت مستعصمی
(۲) صفوی - علیرضا عباسی
(۳) تیموری - میرعلی تبریزی
(۴) صفوی - میرعماد قزوینی

۱۵۵- قالی مشهور «پازیریک»، دارای چه مشخصاتی است؟

- (۱) قالیچه‌ای مرتع با بافت فارسی و نقش باغی
(۲) گلیمی با بافت ترکی و نقوش ختائی گیاهی
(۳) فرش از جنس و نوع خورجین با نقش چهارخانه
(۴) گلیمی با نقوش انسان، حیوان، برگ، گل و طرح‌های هندسی

۱۵۶- عبارت زیر مربوط به کدام مورد است؟

«عبدالرحمن ناصر بنای آن را شروع کرد و در زمان مستنصر پایان یافت و مشتمل بود بر کاخ دارالروضة و مجموعه‌ای از تندیس‌های جانوران و...»

- (۱) مدینه الزهراء (۲) مدینه الزاهره (۳) قصر الحمراء (۴) قصر الجوسق

۱۵۷- کدام مدرسه از مدارس خصوصی نبوده است؟

- (۱) ابومنصور عبدالرحیم بیشکی در نیشابور
(۲) بیهقیه نیشابور
(۳) سعدیه نیشابور
(۴) سیوفیه قاهره

۱۵۸- مدرسه به مفهوم دقیق آن از چه تاریخی در عالم اسلام پدید آمد؟

- (۱) در سده چهارم هجری
(۲) از مستحدثات امویان اندلس دانسته شده است.
(۳) به عبدالله بن عباس و شهر طائف راجع می‌دانند.
(۴) به معتضد عباسی (نیمه دوم سده سوم) نسبت داده شده است.

۱۵۹- کدام کتاب، تألیف ابن حزم اندلسی نیست؟

- (۱) جمهرة النسب
(۲) جوامع السیره
(۳) الامامة و السياسة
(۴) الفصل فی الملل و الالهواء و النحل

۱۶۰- کدام کتاب به شیوه فرهنگ نامه‌ای تدوین نشده است؟

- (۱) تاریخ بغداد خطیب بغدادی
(۲) تاریخ الاسلام ذهبی
(۳) تاریخ مدینه دمشق ابن عساکر
(۴) وفيات الاعیان ابن خلکان

۱۶۱- کدام مورد از برجسته‌ترین مورخان سیاسی مسلمان دانسته شده که در کتاب خود با نگاه و روش تحلیلی به علل

انحطاط مسلمانان در اسپانیا پرداخت؟

- (۱) مقریزی (۲) ابن خطیب (۳) قاضی صاعد (۴) ابن حیان
۱۶۲- ژولیوس ولهاوزن، شرق‌شناس آلمانی، عمدتاً در چه زمینه‌ای از تاریخ اسلام به مطالعه پرداخته است؟

- (۱) دوره ایلخانان و مغول
(۲) تاریخ مغرب اسلامی
(۳) تاریخ صدر اسلام
(۴) عصر حکومت‌های متقارن در شرق

۱۶۳- در کدام مورد، تمایز اخباریان از محدثان درست بیان شده است؟

- (۱) محدثان در آغاز به مغازی و سیره توجه داشتند.
(۲) اخباریان بیشتر به اخبار عنایت داشتند.
(۳) اهل حدیث به اسناد اهمیت می‌دادند.
(۴) مکتب مدینه با اهل حدیث آغاز شد.

۱۶۴- کدام مورد درخصوص «الکامل فی التاریخ» ابن اثیر، نادرست است؟

- (۱) خالی از نقد برخی اخبار و روایات نیست.
(۲) از رایج‌ترین تاریخ‌نامه‌های عمومی اسلام است.
(۳) فاقد جامعیت و روشمندی تاریخ طبری است.
(۴) ابن اثیر ضعف و نقص حولیته‌نگاری را تقلیل داده است.

۱۶۵- ترتیب و توالی ماه‌های حرام در کدام مورد، درست است؟

- (۱) رجب - ذی‌قعدة - ذی‌حجه - محرم
(۲) ذی‌قعدة - ذی‌حجه - محرم - صفر
(۳) ذی‌حجه - محرم - صفر - رمضان
(۴) رجب - رمضان - محرم - صفر

۱۶۶- در مباحله، پیامبر(ص) و خاندان او با کدام گروه رودرو شدند؟

- (۱) نصاری نجران
(۲) یهودیان بنی قینقاع
(۳) یهودیان بنی‌نضیر
(۴) وفد بنی ثقیف

۱۶۷- کدام مورد درخصوص انگیزه مطالعات اسلامی در اسپانیا در قرون هجدهم تا بیستم، درست است؟

- (۱) ترجمه متون اسلامی در تولدو
(۲) اهداف و اغراض استعماری
(۳) نفوذ در مناطق نفت‌خیز خلیج فارس
(۴) اطلاع از تاریخ اسپانیا در قرون وسطی

۱۶۸- مالیات خراج در معنای مالیات بر اراضی، اولین بار در اسلام در چه زمانی اخذ شد؟

- (۱) خلافت اموی
(۲) عصر نبوی
(۳) خلافت راشدین
(۴) عصر اول خلافت عباسیان

۱۶۹- ماوردی روش‌های تعیین خلیفه را چه می‌داند؟

- (۱) انتخاب از سوی اهل حلّ و عقد و ولایت‌عهدی
(۲) نص و بیعت عمومی
(۳) ولایت‌عهدی و وراثت
(۴) نص و وراثت

۱۷۰- کدام مورد از پیامدهای تعریب زبان اداری و دیوانی در مناطق مختلف جهان اسلام بود؟

- (۱) آشفته‌گی همیشگی در نظم امور اداری
(۲) گسترش زبان عربی در سرزمین‌های مفتوحه
(۳) رواج بیشتر زبان‌های مردم مناطق مفتوحه
(۴) رویگردانی کارکنان مناطق مفتوحه از همکاری با اعراب